

ИСТОРИЈСКИ ЧАСОПИС

УДК 93/94 ISSN 0350-0802

Књ. LXIV (2015) стр. 337-361

УДК : 061.235(=16)(470)“1874/1917“
271.222(497.11)-677“18/19“:327.39(=16)

Јована Блажић Пејић

РУСКА СЛОВЕНСКА ДОБРОТВОРНА ДРУШТВА И СРПСКО ПОДВОРЈЕ У МОСКВИ (1874-1917)

ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ

Београд

2015

Јована БЛАЖИЋ ПЕЈИЋ*
Историјски институт
Београд

РУСКА СЛОВЕНСКА ДОБРОТВОРНА ДРУШТВА И СРПСКО ПОДВОРЈЕ У МОСКВИ (1874–1917)**

Апстракт: Српско подворје у Москви, као замисао српског митрополита Михаила, настало је из потребе снажења српско-руских односа и пружања подршке српском националном покрету. У периоду од отварања, па све до 1917. године, старешине Подворја одржавале су везе са руским интелектуалцима који су показивали интересовање за словенске народе. Наш задатак биће да прикажемо сфере деловања Подворја Српске православне цркве у Москви, као и везе које су његове старешине одржавале, прво са московским словенофилима, касније и са московским неославистима, и то у периоду од његовог отварања па све до почетка Првог светског рата. У зависности од степена присутности словенске идеје у друштвеном животу Руске империје, рад Српског подворја у Москви представимо у три раздобља: доба снажног деловања московских словенофила, доба кризе словенофилског покрета и доба неославизма.

Кључне речи: Српско подворје у Москви, митрополит Михаил, Србија, Московски словенски комитет, словенофилство, Нил Александрович Попов, Николај Николајевич Дурново, неославизам, Русија.

I

Српско подворје у Москви,¹ као представништво Српске митрополије, отворено је 13. децембра 1874. године. Оно је основано по узору на остала постојећа подворја у Москви, која су, према црквеној традицији,

* jovana.blazic@iib.ac.rs

** Рад је настао као резултат истраживања на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије: *Европа и Срби (1804–1918): подстицаји и искушења европске Модерне* (Ев. бр. 177031).

¹ Више о Српском подворју у Москви: Јеромонах Платон (Јовановић), *Српско подворје у Москви*, Београд 1901; Исти, *Сербское подворье в Москве: краткий*